



R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Deeorum dispensatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

fuit incidit in diem 22. Martii, & anno sequenti incidat in 22. v. g. diem Aprilis: tunc ergo poteris in hoc anno ordinari in Sabato ante Dominicam Passionis, si sit tunc completus annus naturalis, licet nondum advenit Sabbatum Sanctum in quo finitur annus Ecclesiasticus.

9. Quoniam verò extare dicitur Responsio Pontificis apud eundem ibidem, quæ ait, sufficere ita annum Ecclesiasticum, ut satis sit, si transierint quatuor interstitia, id est quatuor intervalla temporum, sequitur ordinem anno superiore in Sabbato Sancto, vel in Sabato ante Dominicam Passionis, licet ordinari posse in Sabbato Quatuor Temporum Quadragesimæ, quia sic jam sunt transacta intervalla. Quatuor temporum, nempe à dicto Sabbato Quadragesimæ ad Sabbatum post Pentecosten: ab hoc, ad illud Septembris: ab hoc, ad illud Decembris: & denique ab hoc, ad simile Sabbatum sequentis Quadragesimæ.

10. Hanc præcedentis numeri doctrinam habet Pasqualis *loc. cit.* additque rationem à priori huius rei esse posse, quia hæc duo Sabbata, id est Sanctum, & Passionis sunt, vel pars, vel appendices Quatuor temporum, quæ servantur initio Quadragesimæ, quare, qui ordinantur in hoc Sabbato Quatuor temporum initio Quadragesimæ, censetur ordinari in illis Sabbatis, puta Sancto, & Passionis, quæ sunt pars seu appendix huius, atque adeo, fictione iuris, non ante terminum debitum. Verum huius doctrinæ penes ipsum sit fides, non apud me.

11. Denique inter Sacerdotium, & Episcopatum, de iure communi, nulla necessitas est, ut intercedant dies. Ita Sanchez in *consil. l. 7. cap. 1. dub. 15. n. 11.* alios citans. Sed quamvis Sanchez *loc. cit.* affirmet vno, eodemque die Dominico posse quempiam suscipere Sacerdotium, & Episcopatum, melius tamen negat Aversa, de *Ord. q. 1. s. 3. sect. 9. Versu. Ad Consecrationem*, saltem ex eo capite, quod tam novus Sacerdos, quam novus Episcopus consecrari debet cum Ordinante, id, quod eodem die non potest, quia eodem die bis celebraret.

§. 11. De Dispensatione Interstitiorum.

1. NE alterum ex his cum altero confundas. Tria Decreta Tridentini hic debes advertere, ejusque verba diligenter expendere circa promovendos ad Ordines Majores, nam de Minoribus jam diximus §. præced. num. 5.

Primum, de Ordinato in minoribus promoveri cupiente ad Subdiaconatum, sic disponit *H. vero*, ut habet *Trident. sess. 23. cap. 11. de Reform.* (id est in Minoribus constituti, non nisi post annum à susceptione postremi gradus Minorum Ordinum ad Sacros promoveantur, nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas, iudicio Episcopi, aliud exposcat).

Secundum, de Subdiacono sic *Idem cap. 14. Ad Presbyteratus Ordinem assumatur*, qui in Diaconatus ad minas annum integrum (nisi ob Ecclesiæ utilitatem ac necessitatem aliud Episcopo ministraverint).

Tertio, de Diacono sic *Idem cap. 14. Ad Presbyteratus Ordinem assumatur*, qui in Diaconatus ad minas annum integrum (nisi ob Ecclesiæ utilitatem ac necessitatem aliud Episcopo ministraverint).

2. Ex his tria habes. Primum, posse Episcopum (quis autem esse debeat, dicam, mox à num. 9.) dispensare in Interstitiis, quod non potuit intra tempora, ut supra notavi.

3. Secundò debere adesse causam, Tum, quia id prædicta Decreta significant, Tum, quia omnis dispensatio, ut alibi dictum est, requirit proportionatam causam.

4. Tertio à Concilio jam explicari quantitatem, ut ita dicam, talis causæ. Nam majorem causam requirit à Diaconatu ad Sacerdotium, ut illa conjunctio ostendit, (ob Ecclesiæ utilitatem, ac necessitatem) quam à Sub-

diaconatu ad Diaconatum, quod significat *veritas* (nisi alia *Ep. scilicet videatur*) & ab Acolytatu ad Diaconatum, ut ostendit illa conjunctio *nisi necessitas*. *Ep. l. sic videtur* *autem exposcit* semper autem non necessitatem puram, & absolutam, sed necessitatem cum latitudine aliqua, ut vult Aversa, *per causas* Barbofa, & Diana.

5. Puto autem, utilitatem sufficientem adesse, quæ pauci sunt boni Ministri, sive in tota Civitate, sive aliqua peculiari Ecclesiæ, cui per ordinem dum promittitur: Adesse autem necessitatem, quando deest Minister. Et Hurtadus de *Ordine* *dist. 24. quæst. 1.* censet, causam sufficientem esse, quando quis habet necessitatem vel Capellaniam cum onere Missæ celebrandæ.

Idem Hurtadus *loc. cit.* Leand. de *Ordine* *dist. 1. quæst. 1.* putat, si in ordinando magna laus sit, vel virtus insignis. Affertur pro hac causa deest Cardinalium.

Sed pro Diaconatu ad Sacerdotium negat Aversa, *Ordin. quæst. 2. sect. 9. Versu. Idemque* *Conc. quæst. 1. l. 1.* lita sit Ecclesiæ habere Ministros virtute præfatos non tamen (ait) ea sola potest vocari necessitas. Hurtadus consentit Marchinus, *tratl. 1. p. 7. cap. 3. de Ordine*, in quo est excellens in literis profectus, & addit, potest provenire cum integritate morum, ut item vacantium in aliqua Universitate, quo, in die celebrationis, se sustentare quis possit in studiis.

6. Inquire Poreline Episcopus in Interstitiis dispensare, ut vno, eodemque die plures Ordines eadem suscipiantur.

Respondeo. Vt prima Tonsura, & Minores Ordines simul, & in eodem die conferantur, potest ex causa, si fieri hic qualemcumque notat Aversa *loc. cit. in Tract. conditio sit sine*, Sanchez *consil. lib. 7. cap. 1. d. 1. p. 1.* quia id ipsi non est prohibitum, immo ubi est eodem, possit sine causa, quia huic consuetudini non derogavit Tridentinum.

7. Vt Acolytatus, & subdiaconatus eodem die conferantur, potest item Episcopus, ita Sanchez *loc. cit.* ex causa, & ubi est consuetudo, etiam sine consuetudine rationes n. prædictas.

8. Denique, ut plures Ordines Majores eodem die conferantur, non potest Episcopus, ut fertur in *Trident. sess. 23. cap. 3. de Reform.* *C. litteras de temporibus Ordinationum*, dispensare, neque hodie vllum extra privilegium circa hoc alicui concessum, neque videri in eodem vllum introductam esse consuetudinem.

De Sacerdotio cum Episcopatu jam dixi §. 2. num. 1.

QUISNAM EPISCOPI DISPENSAT in prædictis Interstitiis.

9. Dico Episcopum, vel Originis, vel Beneficii Domicilii posse suum dispensare juxta prædicta interstitia. Si, quando hic proprius Episcopus aliquem mittat cum Dimissoria ad alium Episcopum, quod proprius huic alieno committere, ut ipse dispenset, non potest alienus dispensabit, ut Delegatus à proprio. Caput Sede vacante, tunc solum potest in his dispensare, ut potest concedere Dimissorias, ut recte notat Marchinus *tratl. 1. p. 7. c. 2. n. 8.* Diana *p. 4. r. 4. n. 209.* & alii, late concedat Merolla *t. 3. d. 7. n. 48.*

10. An autem Episcopus possit in Interstitiis dispensare suam familiarem triennem ex solo capite familiaritatis?

Negat Sanchez *loc. cit. cap. 1. consil. dub. 16. num. 3.* Marchinus, *tratl. 1. de Ordine*, *p. 7. cap. 4.* item id negat Episcopo Beneficii; Castropalans autem de *Ordine*, *p. 15. num. 6.* id familiari negans, addit rationem, quia hæc sunt diversa privilegia posse ordinare familiarem, & posse in Interstitiis dispensare. Vnde vnius concessio non est. Et hinc non concessio alterius extendenda non est. Et hinc non Episcopo non potest dispensare in illegitimo matrimonio familiari ad Ordines Minores, ita nec in Interstitiis.

Denique dicit, ita decisum fuisse, referri à García 2. p. de Benefic. §. n. 86.

11. Sed profecto probabilis affirmat Averfa quest. 3. de Ord. sec. 9. Ver. Relinquit tamen, cum aliis: quicquid enim sit de aliis dispensationibus v.g. circa illegitimum natalem, certe in interstitiis militat peculiaris ratio. Si enim Episcopo competit principale, id est, posse suum familiarem ordinare, videtur etiam competere, posse dispensare in interstitiis, quod est valde accessorium ad ordinandum, & quasi imbutum in potestate ordinandi, quod certe non est in ceteris. Decisioni autem à García relatæ opponitur declaratio Sacre Congregationis, concedentis Episcopo pro suo familiari dispensationem in interstitiis, quam referunt Ioannes de Cruce, p. 2. dub. 44. de Ord. & Diana p. 3. tract. 4. ref. 190.

AN PRELATI REGULARES dispensent suos in Interstitiis?

12. Cum Religiosis exemptis dispensare in Interstitiis Episcopus ejus loci, ubi ii habitant de familia, an eorum Superiores?

13. Profecto bipartita est sententia. Alii ut Bon. Vasq. Henric. Alcan. Tambur. Less. & plures apud Pasq. cent. 4. quest. 33, quibus adde Dianam part. 4. tr. 4. ref. 209, qui assert. declarat. Cardinalium, in dicto Episcopo, Alii ut Pasq. l. c. Suar. t. 4. De Relig. tr. 8. lib. 2. c. 21. Sanc. lib. 7. conf. c. 1. d. 5. q. 7. 8. in Superioribus hanc potestatem agnoscunt; Illi, quia universaliter Tridentinum loco supra citato hanc potestatem Episcopis tribuit, hi, quia volunt in hoc Tridentini loco, nomine Episcopi, intelligi eos, qui, cum habeant iurisdictionem quasi Episcopalem, tribuunt Dimissorias suis subditis; Hi autem sunt Superiores Regulares (ut supra c. 8. §. 2. num. 13, indicavi) si enim ad ipsos pertinet concedere licentiam ordinandi, ad eosdem pertinebit, & dispensandi, ut, non servatis Interstitiis, ordinentur.

14. Monet hic opportune Suarez loc. cit. num. 23. ex modestia Religioforum fieri, ut Superiores in suis Dimissoriis rogent Episcopos, ut in his dispensent cum suis Religiosis.

Vtraque opinio ita mihi (etiam practice) visa est probabilis (licet probabilior certe sit secunda) ut, me consentiente, illustrissimus Archiepiscopus Montis Regalis Don Ioannes Torrefregia, modo ipse rogatus in perquisitis Dimissoriis dispensabat, modo Superioribus in titulis literis se dispensasse, attestantibus, acquiescebat.

15. Illud tamen, ut certum habet; iudicium de causis dispensandi pertinere ad dictos Superiores. Ratio est manifesta, quia ipsi norunt necessitatem, vel utilitatem Ecclesie sue.

16. Illud ne te lateat, Provinciale Nostre Societatis cap. 10. num. 16. posse dispensare in Interstitiis, licet non posse dixerimus in extra tempora, ad hoc enim requiritur Pater noster Generalis. Ratio est, quia illud concessit idem Pater Generalis Provincialibus (vide In Comp. Privileg. Societ. Jesu V. Ordines) hoc non item. Cetera Religiosi suam praxim, vel privilegia consulant.

CAPUT XII.

§. I. Pene malè conferentis, vel recipientis Ordines.

1. Primo. Qui scienter ordinantur in Sacris ab Episcopo, qui Episcopatu, & usui Ordinis Episcopalis renuntiavit (si earenuntiatio habuit effectum per acceptionem Summi Pontificis) suspenduntur C. 1. de ordinatis ab Episcopo, ab ordine suscepto.

2. Hac suspensio reservatur Summo Pontifici; dum enim in Textu, ibidem, dicitur, ut si non scienter, Pars 111.

nec per ignorantiam crassam, & supinam quis ita ordinatus possit ab Episcopo dispensari sequitur, quod si scienter, vel per supinam ignorantiam, non possit ab Episcopo.

3. Secundò. Ii, qui ordinantur ab Episcopo excommunicato, suspenso, interdicto, schismatico, hæretico suspenduntur (C. 1. & 2. de Schism. & Ordin. ab eo) ab Ordine, sic malè suscepto.

4. Requiritur, ut Episcopus, Lege Bauni de Ord. q. 13. d. 11. Suar. de Censur. d. 31. sect. 1. num. 64. Bonac. tom. 3. disp. 3. de Cens. in part. quest. 10. p. 10. vel sit denunciatus, ut talis, vel sit excommunicatus per publicam Clerici percussionem; debet enim esse talis, ut sit vitandus, seu non toleratus.

5. Cum ordinatus à Schismatico dispensat unus, Pontifex Summus, Lege Glossam cap. 2. de Schism. ex Apost. V. Potestatem. Cum ceteris colligitur ex dicendis, Cum agam de suspensis, cap. 10. Deo dante, de Absolutione à suspensione.

6. Tertiò. Ordinatus per Simoniam manet suspensus (C. Ex multis 1. q. & alibi) ab Ordinibus sic susceptis, & ordinans suspenditur à collatione Ordinum à Pontificalibus, & ab ingressu Ecclesie.

7. Cum eo, qui scienter hanc Simoniam commisit solum dispensat Pontifex, sed cum eo, qui ignoravit, commissam fuisse Simoniam, potest Episcopus. Lege Glossam ibidem, V. Possit.

8. Quartò. Qui innodatus excommunicatione (C. Cum illorum de sent. de excomm.) ob Clerici percussionem recipit Ordines, sive Majores, sive Minores (ne includas primam Tonfuram, quia hæc Ordo non est) suspenditur, si sit Clericus Regularis, si vero sit Clericus Secularis, est deponendus à susceptis.

9. Cum is, qui existentes excommunicati dicta excommunicatione ob Clerici percussionem scientes Ordines recipiunt, Vnus Papa dispensat, ibidem.

10. Antonius Theaureus de penis Ecclesiæ, part. 1. V. Ordo cap. 4. V. Amplia primo extendit hanc suspensionem ad omnes excommunicatos suscipientes scienter Ordines. Sed, quia Textus C. Cum illorum cit. signat solum loquitur de excommunicatione ob dictam percussionem, hæc doctrina mihi incerta relinquitur. Cum enim extendenda sit tanta pena ad omnes excommunicationes, si Textus tamquam modo loquitur de una?

11. Qui quacunque excommunicatione irretitus Ordines suscipit, irregularitatem non incurere dicemus suo loco. Cum agam de irreg. c. 14. §. 1. n. 8. & 9.

12. Quintò. Qui Ordines quoscunque recipit ab Episcopo, quanvis proprio, exercente Pontificalia in aliena Diocesi, absque licentia Ordinarii loci, suspenditur ex Tridentino, sess. 6. cap. 2. de Ref. donec suo Prelato visum fuerit.

13. Quid sit exerceere Pontificalia, & quas actiones hæc comprehendat, lege apud Castrop. Cens. disp. 4. p. 10. §. 1. n. 1. sed latius apud Bonaciam, tr. 3. de Cens. in part. disp. 3. q. 2. part. 12.

14. Quoniam autem Tridentinum loc. cit. requirit licentiam Ordinarii, supponit Vasquez, apud Castropal. mox citat. sufficere licentiam Ordinarii, qui sit in aliquo loco exempto ab Iurisdictione Episcopi talis loci, seu territorii, nulla alia licentia ab ipso Episcopo hæc requisita, & faver Ludov. Bertran. Loth. in res. mor. f. 145. loquens de Abbatibus, quoad usum Pontificalium. Sed tenendum cum Castropalao de Ordin. d. un. part. 15. num. 10. Alcan. Tamb. de iure Abb. tract. 1. disput. 21. quest. 4. merito tantam licentiam negante cum aliis, quos apud eundem lege.

15. Sexto. Qui culpabiliter Trid. sess. 23. de Ref. c. 8. Pius 11. l. mox citat. Ordines, etiam Minores (quicquid neget de Minoribus Bauni apud Dian. p. 11. tr. 5. r. 2. recipit ab alieno Episcopo sine licentia, seu dimissoriis, seu sine literis commendatitiis proprii Ordinarii, suspenditur per Tridentinum ab Ordine, quamdiu Episcopo proprio iudicabitur expedire: Ipse verò Episcopus

L scientes